

BG

BG

BG

КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 18.5.2009
СОМ(2009) 214 окончателен

БЯЛА КНИГА

относно

**СПЕЦИАЛИЗИРАНОТО ТРАНСГРАНИЧНО ТРАНСПОРТИРАНЕ НА ЕВРО В
БРОЙ ПО ШОСЕ МЕЖДУ ДЪРЖАВИТЕ-ЧЛЕНКИ В ЕВРОЗОНАТА**

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Като налично парично средство еврото бе въведено през 2002 г., но поради големите различия между националните законодателства на практика извършването на професионална основа на транспортиране на евро в брой по шосе между приелите евро държави-членки (наричани по-долу „участващи държави-членки“) е изключително трудно и поради това трансграничното сухопътно транспортиране се осъществява много рядко. Различията между националните законодателства засягат широк кръг от въпроси като притежанието и носенето на огнестрелно оръжие от персонала за охрана, изискванията за обучение, разрешените условия на транспортиране, бронирането и оборудването на охранителните автомобили, използването на интелигентни системи за неутрализиране на банкнотите (ИСНБ), броя на служителите в охранителните превозни средства, предоставянето на информация на полицията, правилата за лицензиране и съответните санкции. Трансграничният транспорт може да бъде уреден чрез издаване на разрешения за конкретни случаи от държавите-членки по местоназначение, но за това се изисква спазване на две или повече различни сложни съвкупности от национални правила, дори и ако оставим настрана съответната административна процедура.

Ето защо към настоящия момент пазарът на транспортиране на пари в брой е организиран на национална основа. В смисъла на единната валута обаче е заложено евро банкнотите и евро монетите да циркулират и да бъдат транспортирани при най-високата възможна степен на свобода в рамките на еврозоната. Улесняването на трансграничното транспортиране на пари в брой представлява и естествено допълнение към Пътната карта на Европейската централна банка за по-голямо сближаване на свързаните с пари в брой услуги на националните централни банки (НЦБ) и към създаването на единна зона за евро в брой за лицата, чиято професия включва работа с пари в брой. Важен елемент от тази пътна карта представлява т.нар. достъп от разстояние до свързаните с пари в брой услуги на НЦБ, при който кредитна институция от една участваща държава-членка може да ползва свързаните с пари в брой услуги на централна банка в друга участваща държава-членка. Тази мярка бе въведена през юни 2007 г., но пълният ѝ потенциал не може да бъде постигнат преди наистина да стане възможно безпроблемното трансгранично транспортиране на пари в брой. Банките, големите вериги за търговия на дребно и други лица, чиято професия включва работа с пари в брой, изпитват необходимост да получават и доставят пари в брой по възможно най-ефикасен начин, независимо от националните граници.

Същевременно поради естеството на транспортираните стоки секторът на транспорта на пари в брой е изложен на сериозни заплахи за сигурността, като характерът и нивото на рисковете варират между различните държави-членки. Ето защо е от изключително значение трансграничното транспортиране на пари в брой да се извършва при условия, които да осигуряват висока степен на защита на персонала за транспортиране на пари в брой и на всички граждани.

Установяването на общи правила, които като цяло позволяват трансграничното транспортиране на пари в брой по шосе между участващите държави-членки, като едновременно осигуряват висока степен на безопасност за персонала за транспортиране на пари в брой, би предоставило възможност за изготвяне на по-ефикасни маршрути за транспорт на пари в брой в пограничните региони. По този начин търговските банки

биха имали възможност да използват свързаните с пари в брой услуги, предоставяни от най-близкия клон на централна банка или център за транспортиране на пари в брой, независимо дали в своята собствена държава-членка или не. Аналогично, търговците на дребно, операторите на търговски автомати и други лица, чиято професия включва работа с пари в брой, биха могли да получават или доставят пари в брой от/на най-близкия център за пари в брой, независимо от националните граници. И накрая, дружествата за транспортиране на пари в брой, осъществяващи транспорт в пограничните региони, биха имали възможност да планират по-ефикасно своите транспортни маршрути и логистични дейности с пари в брой. По принцип по-ефикасното транспортиране на пари в брой ще донесе ползи за икономиката като цяло.

Европейската централна банка, банковият сектор и големите вериги за търговия на дребно неколккратно са призовавали за започването на инициатива, насочена към премахване на пречките пред специализираното трансгранично транспортиране на евро в брой по шосе в Европа.

В този контекст и във връзка с това през май 2008 г. Комисията започна консултации с цел изготвяне на проект за общи правила за улесняване на трансграничното транспортиране на евро в брой по шосе.

Тази инициатива отразява позицията на Комисията по отношение на възможното хармонизиране на транспортирането на пари в брой, посочено в член 38, буква б) от Директива 2006/123/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 г. относно услугите на вътрешния пазар.

2. ИНИЦИАТИВА НА КОМИСИЯТА ЗА УЛЕСНЯВАНЕ НА ТРАНСГРАНИЧНОТО ТРАНСПОРТИРАНЕ НА ЕВРО В БРОЙ И ПЪРВОНАЧАЛНА КОНСУЛТАЦИЯ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ ЛИЦА

Като първа стъпка и с цел използване на експертните познания и становищата на всички заинтересовани страни от сектора през първата половина на 2008 г. бе създадена работна група, която се председателства от Комисията и се състои от европейските организации на всички основни заинтересовани лица¹. Между юли и декември 2008 г. работната група проведе три целодневни заседания и обсъди всички уместни въпроси като обхваща на евентуалните бъдещи общи правила, различията между националните законодателства и възможностите за хармонизиране на трансграничните правила в различните области, споменати в началото на раздел 1.

¹ В нея бяха представени следните организации: CEA (European insurance and reinsurance federation — Европейска застрахователна и презастрахователна федерация), CoESS (Confederation of European Security Services — Конфедерация на европейските дружества за услуги по сигурността), EBF (European Banking Federation — Европейска банкова федерация), Евросистемата, EPC (European Payments Council — Европейски съвет по плащанията), ESTA (European Security Transport Association — Европейска асоциация по сигурността на транспорта), EURICPA (European Intelligent Cash Protection Association — Европейска асоциация за интелигентни системи за защита на пари в брой), EuroCommerce (Представителство на сектора на търговията на дребно, търговията на едро и международната търговия към ЕС), Европол (Европейската полицейска служба), MDWG (Mint Directors Working Group — Работна група на директорите на монетни дворове) и UNI-Europa (Union Network International — Европа, международна мрежа на професионалните съюзи).

По отношение на правните възможности за улесняване на трансграничното транспортиране на пари в брой бяха разгледани три основни варианта:

- Пълно хармонизиране на регулаторната рамка на транспортирането на пари в брой в съответните държави-членки.
- Система, при която издаденото в една държава-членка разрешение би важало във всички държави-членки („взаимно признаване“).
- Набор от общи правила, които биха важали във всички държави-членки, без да засягат националните правила по някои въпроси, изрично указани в текста. За разлика от пълното хармонизиране общите правила биха се прилагали единствено спрямо трансграничното транспортиране.

Тъй като към момента съществуват големи различия между националните правила и нивата на риск в отделните държави-членки, беше възприето становището, че ще е изключително трудно да се постигне консенсус относно обхвата на пълното хармонизиране на правилата за транспортирането на пари в брой или относно международното взаимно признаване на националните правила. Освен това вторият вариант би могъл да доведе до ситуация, при която транспортирането на пари в брой ще се извършва съгласно правила, които предоставят или за които се счита, че предоставят незадоволителна защита на персонала и/или на гражданите. Поради това предпочитанията в работната група бяха ясно насочени към създаване на набор от общи правила за трансграничния транспорт, които биха могли да се прилагат успоредно със съществуващите национални правила за вътрешния транспорт на пари в брой.

В рамките на един набор от общи правила за трансграничното транспортиране на пари в брой по шосе работната група обсъди следните основни варианти на политиката по отношение на приложното поле на евентуалните общи правила:

- Географски обхват. Той би могъл да включва целия ЕС-27 или да бъде ограничен само до еврозоната.
- Вид на транспортираните стоки. Стоките биха могли да включват не само евро в брой, но и други валути и други видове ценности.
- Определение на трансграничното транспортиране. Трансграничното транспортиране би могло да се ограничи само до транспорта от точка до точка или да включва също предхождащи операции в отправната държава и/или последващи операции в получаващата държава след международната операция (последните операции се обозначават най-общо като „каботаж“).

В работната група имаше различни възгледи по всички тези въпроси.

Основната задача на евентуалните общи правила е да се улесни свободното циркулиране на единната валута в еврозоната. Това обаче не изключва възможността територията на други държави-членки също да бъде включена. Независимо от географския обхват би могло освен това да се предвиди включването на валути на други държави-членки, на държави, които не са членки на ЕС, както и на други видове ценности (например бижута, злато, произведения на изкуството, ценни документи).

Разширяването на обхвата чрез включване на неучастващи държави-членки и на други стоки би могло обаче значително да забави или дори да осуети приемането на общи правила чрез отклоняване на дискусията от основните проблеми.

Трансграничното транспортиране може да бъде тълкувано в тесния смисъл на понятието като транспорт на пари в брой от охранявана точка в страна А до охранявана точка в страна Б, без никакви междинни спирки („от точка до точка“). При транспорт от точка до точка отделните центрове за пари в брой и другите охранявани точки могат да бъдат обслужвани трансгранично при съблюдаване на общите правила, но банковите клонове, банкоматите и търговците на дребно биха останали извън обхвата (освен ако не са оборудвани с охранявана зона за разтоварване/товарене на превозните средства). Ще бъде възможно извършването само на една операция от охранявана точка до охранявана точка в даден момент.

Транспортът от точка до точка представлява обаче само една част от транспорта на пари в брой, който се извършва редовно от дружествата за транспортиране на пари в брой. Един по-широк обхват би включвал също някои транспортни операции преди и след трансграничния етап от пътуването. Това би позволило организирането на трансгранични транспортни маршрути да бъде също толкова ефективно от логистична гледна точка, колкото и организирането на вътрешните транспортни маршрути, чрез обслужване на няколко точки по маршрута, в т.ч. банкови клонове, банкомати, както и търговци на дребно. За да се улесни свободното циркулиране на евро в брой през националните граници, се предлага в допълнение към основната трансгранична операция да бъде възможно извършването на транспортни операции с повече спирки както в отправната държава, така и в получаващата държава/получаващите държави. Както е обяснено в раздел 3.2 по-долу, общата продължителност на операциите както в отправната държава, така и в получаващата държава/получаващите държави следва да бъде ограничена до един ден.

Съгласно общите трансгранични правила услугите по транспортиране на пари в брой биха били обект на различни правни системи, особено по отношение на спазването на принципите на пазара на труда, приложимите колективни договори или други правни актове, обхващащи социални аспекти и/или аспекти на безопасността. Това би могло да доведе до значителни проблеми от практическо естество, свързани с установяване на приложимите правила за трудовите възнаграждения и на другите социални условия, особено когато с превозното средство за охрана се оперира между повече от две държави.

В тази връзка от съществено значение е да се осигури яснота относно прилагането на *Директива 96/71/ЕО относно командироването на работници в рамките на предоставянето на услуги*² спрямо трансграничния транспорт на пари в брой.

Посочената директива има за цел да се хармонизира упражняването на основната свобода на дружествата да предоставят трансгранични услуги съгласно член 49 от Договора за ЕО, от една страна, и да се осигури подходяща защита на правата на работниците, които са временно командировани зад граница с цел предоставянето на такива услуги, от друга страна. По този начин предназначението ѝ е постигано на баланс между установената чрез Договора за ЕО икономическа свобода и правата на

² ОВ L 18, 21.1.1997 г., стр. 1—6.

работниците по време на командировка. Поради това в директивата се определят задължителните правила от общ интерес на нивото на Общността, които трябва да бъдат прилагани спрямо командированите работници в получаващата държава, и установява твърдо ядро от ясно определени условия и ред на работа и наемане на работна ръка, осигуряващи минимална защита на работниците, които условия и ред трябва да бъдат изпълнени от доставчика на услуги в получаващата държава. Директивата може да се прилага спрямо разглежданите в настоящата Бяла книга трансгранични транспортни операции в зависимост от конкретните обстоятелства, при които се извършват тези операции, в съответствие с посочените в член 1, параграф 3 от същата директива определения.

Трябва да бъде отчетено обаче, че специфичният краткосрочен характер на командировката при трансграничния транспорт на пари в брой създава затруднения пред практическото прилагане и изпълнение на директивата. Например прилагането на директивата би могло евентуално да наложи работодателите в сектора на транспорта на пари в брой да отчитат времето, което техният персонал прекарва във всяка държава, за да изчисляват пропорционално приложимите минимални ставки.

Следователно практическото прилагане на Директива 96/71 в тази област трябва да бъде внимателно проучено заедно с държавите-членки, с други експерти в тази област³ и със социалните партньори, преди да бъде възможно официалното приемане на каквито и да било общи правила за трансграничен транспорт на пари в брой. Поспециално би било важно да се гарантира, че с прилагането на правото на Общността или на националното законодателство не се създава несъразмерна и излишна административна тежест за операторите, която на практика би могла да доведе до сериозно ограничаване на възможността за извършване на трансгранични операции. Изясняването на тези въпроси ще представлява неразделна част от оценката на социалното въздействие на вариантите на политиката.

Въз основа на това с настоящото Комисията започва широкообхватна процедура за консултации по някои предвиждани общи правила, които са представени в приложението към настоящата Бяла книга. Комисията подчертава предварителния характер на тези предвиждани правила. Целта е да се улесни формулирането на целенасочени мнения от всички заинтересовани страни чрез представянето още на този етап на основните елементи на евентуалните общи правила. Тези предвидени правила не засягат предложението, което Комисията би могла да направи на един по-късен етап.

Всички заинтересовани страни се призовават да представят своите мнения до 30 юни 2009 г. на посочения в края на раздел 4 адрес.

3. ОСНОВНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ЕВЕНТУАЛНИТЕ ОБЩИ ПРАВИЛА

Предвижданите общи правила биха се прилагали спрямо *трансграничното* транспортиране на *евро в брой* между *участващите държави-членки*. Следователно транспортът на пари в брой, който се извършва изключително в рамките на една държава-членка, няма да бъде засегнат.

³ С Решение на Комисията 2009/17/ЕО бе създаден Комитет от експерти по въпросите на командироването на работници (ОВ L 8, 13.1.2009 г., стр. 26—28).

За да се акцентира върху основния въпрос, т.е. върху свободното циркулиране на евро в брой в рамките на еврозоната, държавите-членки, които не са приели еврото, и техните валути няма да бъдат включени в обхвата на общите правила. Възможността за включване на неучастващи държави-членки и валути посредством опция за участие следва обаче да бъде допълнително проучена.

И накрая, поради специфичния им характер се предлага превозите на евро банкноти и евро монети с висока стойност, транспортирани между централните банки от еврозоната, да не попадат в обхвата на текста, при условие че имат военен и/или полицейски ескорт.

3.1. Правно основание

Предвидено е евентуалните общи правила да се основават на член 123, параграф 4 от Договора за създаване на Европейската общност, тъй като те изглеждат необходими за улесняването на използването на еврото като единна валута. Това предполага приемането им с квалифицирано мнозинство на участващите държави-членки след консултиране с Европейската централна банка. Предвидено е също така използваният инструмент да бъде регламент.

3.2. Транспортиране в рамките на един ден и през светлата част от денонощието

Поради специфичния характер на дейността по транспортиране на пари в брой и с оглед отчитане на трудностите, свързани с организирането на безопасни неколкодневни доставки на пари в брой, превозното средство за охрана следва да тръгва и да се връща в своята държава-членка на произход в рамките на един и същ ден и целият превоз да се извършва през светлата част на денонощието (предлага се под светла част на денонощието да се разбира периодът между 6.00 и 22.00 часа). Все пак транспортиране на пари в брой може да се извършва и през нощта, ако по силата на национални разпоредби това вече е било разрешено в държавите-членки, в които ще се извършва превозът. Допуска се събиране и/или доставка на пари в брой в рамките на отправната държава-членка преди трансграничния етап от пътуването или в рамките на получаващата държава-членка след трансграничния етап от пътуването, но превозното средство за охрана следва да се завърне в своята държава-членка на произход в същия ден (или в рамките на 24 часа, ако транспортирането през нощта е разрешено).

3.3. Международен лиценз за транспортиране на пари в брой

Националните контролни органи следва да могат да проверяват дали превозното средство за охрана отговаря на условията за извършване на транспорт на пари в брой на тяхната територия. Поради това от всяко дружество, желаещо да извършва трансгранично транспортиране на евро в брой по шосе, следва да се изисква да кандидатства за специфичен международен лиценз за транспортиране на пари в брой пред компетентните органи в своята държава-членка на произход. Оригиналът или заверено копие от лиценза следва винаги да се намира в превозното средство.

Точните характеристики на лиценза следва да бъдат определени и той следва да важи за ограничен срок (предлага се този срок да бъде три години). За да получи такъв лиценз, кандидатстващото дружество следва да изпълнява изискванията на предвижданите общи правила, на другите приложими законодателни актове на Общността или —

когато това е изрично предвидено — на действащото национално законодателство в областта на транспортирането на пари в брой. Такова позоваване на националното законодателство в тази област (ако има такова) се предвижда в два случая: i) при предварително уведомяване на националните полицейски сили и ii) при процедури за работа с пари в брой извън превозното средство за транспортиране на пари в брой. Първият случай засяга компетентността и организацията на националните полицейски сили, когато изглежда, че няма задължително основание за хармонизиране на практиките. Вторият засяга случаите, в които персоналят за охрана при транспортиране на пари в брой може да влезе в пряк контакт с гражданите и така да ги изложи на присъщите опасности, свързани с тази дейност. Следователно изглежда целесъобразно да се спазват всички национални правила.

Все пак дружеството следва преди всичко да бъде одобрено да извършва транспортиране на пари в брой от държавата-членка на произход. Ако държавата-членка не е предвидила специална процедура за лицензиране на дружествата за транспортиране на пари в брой, дружеството следва да е в състояние да докаже, че е извършвало редовен транспорт на пари в брой за определен период от време (предлага се период от 12 месеца), без да допуска нарушения на действащото национално законодателство. Обхватът на това правило е разширен, за да се гарантира, че дружествата за транспортиране на пари в брой, осъществяващи трансгранични превози, разполагат с необходимият опит, позволяващ им безопасно да извършват транспорт на пари в брой и на територията на друга държава-членка.

За да се осигури необходимата степен на информираност на държавите-членки относно установените в други държави-членки дружества, желаещи да извършват транспорт на пари в брой на тяхната територия, се предвижда и обмен на информация между държавите-членки относно издадените международни лицензи и относно всяко решение за временно прекратяване или отнемане на лиценз, както и взаимно предварително информиране за наименованията на дружествата, които възнамеряват да извършват транспорт на територията на друга държава-членка.

3.4. Разрешени видове транспорт на пари в брой

Разрешените видове транспорт на пари в брой и съответните условия (правила за бронирането на превозните средства, използване на интелигентни системи за неутрализиране на банкнотите, носене на оръжие, брой на служителите в екипа и т.н.) се различават в значителна степен между държавите-членки. Именно такъв е случаят по отношение на притежанието и носенето на оръжие. В някои държави-членки на персонала за охрана при транспортиране на пари в брой е забранено носенето на оръжие, в други това е задължително, а в трети това не е нито забранено, нито задължително, а само разрешено. С оглед на съществуващите различия не би било реалистично да се предложи един вид транспорт, който да удовлетвори всички заинтересовани страни. По-специално, националните разпоредби относно забраната/разрешението/задължението за носене на оръжие от персонала за охрана при транспортиране на пари в брой следва да не бъдат поставяни под въпрос.

Въз основа на съществуващите практики в държавите-членки са предвидени четири вида разрешен транспорт, всеки от които следва да осигурява високо ниво на сигурност за персонала и гражданите. По отношение на банкнотите (или банкноти в комбинация с монети) съществуват три различни варианта, а последният вид транспорт засяга единствено превозите на монети. Операторите следва свободно да избират

предпочитания от тях вид транспорт измежду трите варианта, налични по отношение на банкнотите. Все пак се предлага след уведомяване на Европейската комисия всяка държава-членка да може да реши, че вариантът за оборудвано с ИСНБ небронирано превозно средство или превозно средство с бронирана кабина (вариант а) по-долу) не се прилага за нейната територия, при условие че и за вътрешния транспорт на пари в брой в тази държава-членка не са разрешени сходните условия за транспортиране. Предвижда се да има най-малко трима служители за охрана, придружаващи превозното средство при транспортирането на пари в брой, освен ако парите са защитени с цялостна ИСНБ или ако се превозват само монети. Тъй като в първия случай парите в брой са защитени с технологията ИСНБ, а във втория случай монетите са неподходящи за кражба, се предвижда при тези варианти (варианти а), в) и г) по-долу) минималният изискван брой на служителите за охрана при транспортиране на пари в брой да бъде намален на двама.

а) Транспортиране на банкноти в оборудвано с интелигентна система за неутрализиране на банкнотите (ИСНБ) небронирано превозно средство или превозно средство с бронирана кабина

При този вариант превозното средство следва да има обикновен външен вид (т.е. превозното средство следва да няма означения, указващи, че принадлежи на дружество за транспортиране на пари в брой или че е предназначено за транспортиране на пари в брой) или кабината на превозното средство следва да е бронирана и то следва да носи много ясни означения, че е оборудвано с цялостна ИСНБ. Интелигентните системи за неутрализиране на банкноти следва да отговарят на критерии, които ще бъдат установени (в т.ч. изискването да бъдат сертифицирани най-малко в една участваща държава-членка).

б) Транспортиране на банкноти в изцяло бронирано превозно средство, което не е оборудвано с ИСНБ

При този вариант целият корпус на превозното средство следва да бъде брониран, за да издържа на изстрели от огнестрелно оръжие. Персоналът за охрана при транспортирането на пари в брой следва да носи бронежилетки и да спазва съществуващите правила в държавите-членки, в които се осъществява транспортирането по отношение на забраната/разрешението/задължението за носене на оръжие и максималния разрешен калибър.

По отношение на притежанието и носенето на оръжие за по-нататъшно обсъждане са представени две взаимоизключващи се алтернативи; i) създаване на специално „Европейско разрешително за огнестрелно оръжие за персонала за охрана при транспортиране на пари в брой“, което следва да се уточни. Разрешението ще бъде издавано от държавите-членки, които са предоставили международния лиценз за транспортиране на пари в брой, единствено на служители, които вече притежават национално разрешително за огнестрелно оръжие и работят в дружество, което притежава международен лиценз за транспортиране на пари в брой, или ii) от служителите по транспортирането на пари в брой ще се изисква да кандидатстват за разрешително за огнестрелно оръжие пред националните органи в съответните държави-членки (при условие че те позволяват персонала за охрана при транспортиране на пари в брой да носи оръжие).

Освен това, за да се спази също така действащото национално законодателство, се налага да се предвиди процедура за случаите, при които превозното средство за охрана преминава от държава-членка, в която огнестрелните оръжия са задължителни, в държава-членка, в която огнестрелните оръжия са забранени. В този случай преди навлизането на територията на държавата-членка, в която огнестрелните оръжия са забранени, огнестрелните оръжия следва да бъдат заключени в защитена касета в превозното средство и да останат недостъпни за персонала за охрана при транспортиране на пари в брой до момента на навлизане на превозното средство на територията на държава-членка, в която е позволено охранителният персонал да носи оръжие. След като бъде заключена, защитената касета за огнестрелни оръжия следва да може да бъде отворена единствено дистанционно от контролния център на превозното средство.

в) Транспортиране на банкноти в изцяло бронирано превозно средство, оборудвано с ИСНБ

Този вариант е комбинация между посочените във варианти а) и б) защитни мерки, т.е. както наличие на цялостна ИСНБ, така и брониране на целия корпус на превозното средство. Следва да се прилагат същите правила както при вариант б), но в допълнение превозното средство следва също така да бъде оборудвано с ИСНБ в съответствие с вариант а) и да носи ясни означенията, посочващи това.

г) Транспортиране само на монети

Това е единственият вид транспорт, който следва да се прилага по отношение на трансграничното транспортиране на монети. Спрямо стойността си монетите са относително тежки и поради това са по-трудни за транспортиране и по-малко привлекателни за крадците. Това личи и от факта, че в миналото в Общността почти липсват нападения на превозни средства, транспортиращи единствено монети. Поради това е предвидено превозното средство да носи много ясни означения, че то пренася единствено монети. За да бъде предпазен персоналет за охрана при транспортиране на пари в брой, кабината на превозното средство следва да бъде бронирана. Допълнително следва да бъде обсъдено дали персоналет за охрана при транспортиране на пари в брой следва да бъде въоръжен или не.

3.5. Санкции

От съществено значение е да се гарантира, че разпоредбите се изпълняват, и следователно е от основно значение да се предвидят подходящи санкции за неспазване на разпоредбите. Същевременно е важно санкциите да съответстват на тежестта на нарушенията.

Поради това се предвижда, че при нарушение на условията на международния лиценз за транспортиране на пари в брой издаващият лиценза орган следва да има право да избере дали да изпрати предупреждение, да прекрати лиценза за определено време или да го отнеме окончателно. За да се създаде предпазна мрежа за получаващата държава-членка, допълнително се предлага държавата-членка, която се прекосява или в която се предлага услугата, да има право да прекратява временно лиценза, ако е налице тежко нарушение на правилата по отношение на минималния брой на персонала за охрана при транспортиране на пари в брой или по отношение на огнестрелните оръжия, в изчакване на решението на лицензионния орган на държавата-членка на произход. И

накрая, предвижда се, че държавите-членки следва взаимно да се информират за всички нарушения и съответните санкции.

3.6. Други разпоредби

За справянето със сериозни заплахи за сигурността ще бъде предвидена също така специална клауза относно извънредните мерки за сигурност. Тук например би могло да се посочи при какъв брой нападения с използване на насилие ще се налага временен полицейски ескорт при всяко транспортиране на пари в брой на територията на дадена държава-членка. За да се избегне диференцираното третиране на чуждите и местните оператори, тези извънредни мерки следва да засягат всички операции по транспортиране на пари в брой на територията на съответната държава-членка. Освен това те следва да бъдат ограничени във времето и за тях следва да бъде уведомена Комисията. Преди всяко удължаване на срока на действие на извънредните мерки следва да се изисква официално предварително съгласие от страна на Комисията.

Освен това са предвидени редица минимални изисквания за персонала за охрана при транспортиране на пари в брой по отношение на чисто криминално минало, физическо и психическо здравословно състояние, обучение и езикови познания.

Общите правила следва да не засягат прилагането на действащото законодателство на ЕС, особено в областта на транспорта и социалната сфера.

И накрая, предлага се да бъде извършен преглед на общите правила две години след влизането им в сила, като впоследствие такъв преглед ще се извършва периодично.

4. СЛЕДВАЩИ ЕТАПИ

Предвиденият набор от правила, представен в приложението, ще бъде обсъден с администрациите на държавите-членки в рамките на сформиранията за целта експертна група по този въпрос. Резултатите от обсъжданията и получените становища на участниците и другите заинтересовани страни ще бъдат взети под внимание при оценката на въздействието на евентуалните общи правила, включително при оценката на различните варианти, разгледани в раздел 2 по-горе, която Комисията ще направи преди приемането на официално предложение.

Комисията би желала да получи коментари относно настоящата Бяла книга. Те могат да бъдат изпращани до 30 юни 2009 г. по електронен път на адрес:
ECFIN-E3@ec.europa.eu
или по пощата на адрес:
European Commission
Directorate-General for Economic and Financial Affairs, Unit E.3

Economic aspects of regulatory policy, Sector euro cash and legal issues
B-1049 Brussels.

Приложение: Предвиждани общи правила за трансграничното транспортиране на евро в брой по шосе между държавите-членки в еврозоната.

ПРИЛОЖЕНИЕ

Предвиждани общи правила за трансграничното транспортиране на евро в брой по шосе между държавите-членки в еврозоната

Терминът [регламент] в текста по-долу е употребен за позоваване на предвиждания акт, тъй като се предвижда като инструмент за евентуалните бъдещи общи правила да се използва регламент.

РАЗДЕЛ 1. ОБЩИ ПРАВИЛА, КОИТО БИХА РЕГУЛИРАЛИ ВСИЧКИ ОПЕРАЦИИ ПО ТРАНСГРАНИЧНО ТРАНСПОРТИРАНЕ НА ЕВРО В БРОЙ ПО ШОСЕ

А. Обхват

Трансграничното транспортиране на евро в брой съгласно разпоредбите на настоящия [регламент] се извършва през светлата част от денонощието, като охранителното превозно средство тръгва и се връща в своята държава на произход в рамките на един ден.

Въпреки това транспортиране от точка до точка може да се извършва в рамките на 24 часа, при условие че транспортирането на пари в брой през нощта вече е разрешено съгласно националните правила в държавата-членка на произход, в държавите-членки, които се прекосяват, и в държавата-членка или държавите-членки, в които се предоставя услугата.

В обхвата на настоящия [регламент] не влиза транспортирането на евро банкноти и монети с номинална стойност над 15 милиона EUR, което i) се извършва между централните банки на участващите държави-членки и ii) за което има ескорт от военни и/или полицейски сили.

Б. Международен лиценз за транспортиране на пари в брой

а) Всяко дружество, желаещо да извършва трансгранично транспортиране на евро в брой по шосе, трябва да подаде заявление за международен лиценз за транспортиране на пари в брой пред компетентните органи в своята държава-членка на произход.

б) Международният лиценз за транспортиране на пари в брой се издава за срок от [три] години от компетентните национални органи на дружества, намиращи се на територията на тяхната държава, ако са спазени следните условия:

- Кандидатстващото за лиценз дружество трябва да бъде одобрено за извършване на транспортиране на пари в брой от държавата-членка, в която се подава заявлението за международен лиценз за транспортиране на пари в брой. Ако съответната държава-членка няма специална процедура за одобряване на дружества за транспортиране на пари в брой, която да надхвърля общите правила в областта на сигурността или на транспорта, дружеството трябва да може да докаже, че редовно е извършвало операции по транспортиране на пари в брой в течение на най-малко [дванадесет] месеца преди подаването на заявлението без нарушения на действащото национално законодателство, регулиращо тези дейности. Освен това управителите и членовете на управителния орган трябва да не са извършвали значими престъпления в тази връзка.

- Кандидатстващото дружество, наетият персонал, използваните превозни средства и изпълняваните процедури за сигурност за трансграничното транспортиране на пари в брой трябва да бъдат в съответствие с правилата, установени с настоящия [регламент] и с други приложими законодателни актове на ЕС, или — когато това изрично е посочено в настоящия [регламент] — с действащото национално законодателство, отнасящо се конкретно до транспортирането на пари в брой.

в) Международният лиценз за транспортиране на пари в брой се изготвя съгласно образеца [който ще бъде уточнен]. В превозните средства, използвани за професионално трансгранично транспортиране на евро в брой по шосе, трябва да се съхранява оригиналът или заверено копие на валиден лиценз, който или което да може да бъде представен(о) по всяко време на контролните органи.

г) Държавите-членки проверяват периодично спазването на правилата, установени в настоящия [регламент], включително чрез случайни проверки без предварително уведомяване на дружеството. Такива проверки се извършват поне веднъж годишно.

В. Персонал за охрана при транспортиране на пари в брой

а) Персоналът за охрана при транспортиране на пари в брой отговаря на следните изисквания:

i) служителите не са извършвали значими престъпления във връзка с тази дейност,

ii) служителите имат медицинско свидетелство, с което се удостоверява, че физическото и психическото им здравословно състояние е подходящо за съответната работа,

iii) служителите успешно са преминали специално първоначално обучение от най-малко [200 часа], без да се брой обучението по използване на огнестрелни оръжия.

Специалното първоначално обучение, посочено в подточка iii), обхваща най-малко [процедурите за трансгранично транспортиране на пари в брой, приложимите законодателни актове в областта на транспортирането на пари в брой, правилата за поведение при нападение, използването на оборудване за транспортиране на пари в брой и правилата за робата в екип]. Изисква се и периодично обучение в тези области.

б) Най-малко един член на персонала за охрана при транспортиране на пари в брой в превозното средство трябва да може да представи доказателство за владееене най-малко на ниво А2 на официалния език или официалните езици, използвани в държавата-членка или държавите-членки, които се прекосяват, и в държавата-членка или държавите-членки, в които се предоставя услугата.

в) Ако никой от членовете на персонала за охрана при транспортиране на пари в брой не владее официалния език или официалните езици, използвани в държавата-членка или държавите-членки, които се прекосяват, или в държавата-членка или държавите-членки, в които се предоставя услугата, превозното средство трябва да бъде в постоянна радиовръзка — чрез контролния център на дружеството — с лице, което може да представи доказателство за владееене на съответния език най-малко на ниво В1, за да се гарантира, че с националните органи по всяко време може да се установи ефективна комуникация.

Г. Оборудване на превозните средства

а) Всички използвани превозни средства са оборудвани със система за глобално спътниково позициониране. Контролният център на дружеството за транспортиране на пари в брой е в състояние точно да установи местонахождението на превозните си средства по всяко време.

б) Превозните средства са оборудвани с подходящи средства за комуникация, които дават възможност за установяване на контакт по всяко време с контролния център на дружеството, използващо превозните средства, и с компетентните национални органи. Телефонните номера за спешни повиквания към полицейските органи в държавите-членки, които се прекосяват, или в държавата-членка или държавите-членки, в които се предоставя услугата, са записани в превозното средство.

в) Когато превозните средства са оборудвани с интелигентни системи за неутрализиране на банкнотите (ИСНБ), тези системи отговарят на изискванията, посочени в приложение [...].

Д. Предварително уведомяване на националните полицейски сили

Настоящите правила не засягат прилагането на националните правила, с които се изисква полицията да бъде уведомявана предварително за всички операции по транспортиране на пари в брой.

Е. Процедури за работа с пари в брой извън превозното средство за транспортиране на пари в брой в държавата-членка или държавите-членки, в които се предоставя услугата

Настоящите правила не засягат прилагането на националните правила, регулиращи работата с пари в брой извън превозното средство за транспортиране на пари в брой в съответната държава-членка.

Ж. Взаимно информиране

а) Държавите-членки предават на Комисията текста на правилата, споменати в букви Д и Е, и незабавно я информират за всяка свързана с тях промяна. Комисията осигурява публикуването на тези правила на всички официални езици на участващите държави-членки с подходящи комуникационни средства, за да информира своевременно всички оператори, участващи в дейността по трансгранично транспортиране на пари в брой.

б) Държавите-членки поддържат регистър на всички дружества, на които са издали международен лиценз за транспортиране на пари в брой, и се информират взаимно относно съдържанието му. Те актуализират регистъра, отчитайки всички промени, които го засягат, включително всяко решение за временно прекратяване или за отнемане на лиценза съгласно член [...], и незабавно се информират взаимно за актуализацията.

в) Всяко дружество, което притежава международен лиценз за транспортиране на пари в брой, информира лицензионния орган с достатъчен срок на предизвестие в коя държава-членка или в кои държави-членки ще извършва транспортиране на пари в брой. След това държавата-членка на произход незабавно уведомява съответната

държава-членка или държави-членки, че предстои започване на трансграничната дейност.

РАЗДЕЛ 2. ПРЕДВИЖДАНИ СПЕЦИАЛНИ ПРАВИЛА ЗА ЧЕТИРИТЕ РАЗРЕШЕНИ ВИДА ТРАНСПОРТ

А. Транспортиране на банкноти в оборудвано с ИСНБ небронирано превозно средство или превозно средство с бронирана кабина

Дружествата, притежаващи международен лиценз за транспортиране на пари в брой могат да извършват трансгранично транспортиране на евро банкноти по шосе през светлата част от денонощието, като използват оборудвано с ИСНБ превозно средство, при спазване на следните условия:

а) превозното средство или трябва да има обикновен външен вид, или да има бронирана кабина и да носи много ясни означения, указващи — на официалния език или езици на държавата-членка или държавите-членки, които се прекосяват, и на държавата-членка или държавите-членки, в които се предоставя услугата — че е оборудвано с ИСНБ.

б) използваната интелигентна система за неутрализиране на банкноти трябва да отговаря на принципите, установени в [приложение...], и да е сертифицирана поне в една участваща държава-членка.

в) за всяко превозно средство трябва да има поне двама служители за охрана при транспортиране на пари в брой и те трябва да бъдат невъоръжени; тези служители не бива да носят униформа, ако превозното средство, в което се намират, е с обикновен външен вид.

г) всяка държава-членка може да вземе решение, че настоящият [член] не се прилага за трансграничното транспортиране на евро в брой по шосе, извършвано на нейна територия, ако сходните условия за транспортиране не са разрешени и за вътрешния транспорт на пари в брой в тази държава-членка. Съответната държава-членка уведомява Комисията за решението си да не прилага настоящия [член], а Комисията осигурява публикуването на информационно известие в тази връзка в *Официален вестник на Европейския съюз*. Посоченото решение влиза в сила един месец след публикуването на известието.

Б. Транспортиране на банкноти в изцяло бронирано превозно средство, което не е оборудвано с ИСНБ

Дружествата, притежаващи международен лиценз за транспортиране на пари в брой, могат да извършват трансгранично транспортиране на евро банкноти по шосе през светлата част от денонощието, като използват изцяло бронирано превозно средство, което не е оборудвано с ИСНБ, при спазване на следните условия:

а) Персоналът за охрана при транспортиране на пари в брой трябва да отговаря на действащите правила в държавата-членка или държавите-членки, които се прекосяват, и в държавата-членка или държавите-членки, в които се предоставя услугата, по отношение на носенето на огнестрелно оръжие и максимално разрешенния калибър. При навлизане на територията на държава-членка, в която не е разрешено персоналът за охрана при транспортиране на пари в брой да носи оръжие, всички огнестрелни оръжия, притежавани от персонала за охрана, трябва да се поставят в бордова защитена

кутия, която отговаря на европейски стандарт [EN 1143-1]. Огнестрелните оръжия трябва да останат недостъпни за персонала за охрана по време на цялото пътуване през територията на съответната държава-членка. Те могат да бъдат извадени от защитената кутия при навлизане на територията на държава-членка, в която на персонала за охрана при транспортиране на пари в брой е разрешено да носи оръжие. Отварянето на защитената кутия за огнестрелно оръжие трябва да бъде възможно само дистанционно от контролния център на превозното средство и трябва да се извършва само след проверка на географското местонахождение на превозното средство от контролния център.

б) Въоръжените служители за охрана при транспортиране на пари в брой трябва да:

[Вариант 1: притежават „европейско разрешително за огнестрелно оръжие за персонала за охрана при транспортиране на пари в брой.“ Разрешителното се предоставя чрез издаване на дружеството на документи, отговарящи на образеца в приложение [...]. Това разрешително се предоставя при поискване на служители за охрана при транспортиране на пари в брой, които притежават разрешително за оръжие, издадено съгласно приложимото национално законодателство, и които работят в дружество, притежаващо международен лиценз за транспортиране на пари в брой, и трябва да се издава от държавата-членка, която е издала международния лиценз за транспортиране на пари в брой.

Служителите за охрана при транспортиране на пари в брой трябва да могат да представят на полицейските органи европейското разрешително за огнестрелно оръжие при извършване на проверка във връзка с трансграничното транспортиране на евро в брой по шосе. Въоръжените служители за охрана при транспортиране на пари в брой трябва да са преминали обучение по използване на огнестрелно оръжие от най-малко [30] часа, след което трябва да преминават такова обучение най-малко [веднъж годишно].]

[Вариант 2: подадат заявление за разрешително за огнестрелно оръжие пред националните власти на държавата-членка или държавите-членки, които се прекосяват, и/или държавата-членка или държавите-членки, в които се предоставя услугата, когато в тези държави-членки на персонала за охрана при транспортиране на пари в брой е разрешено да носи оръжие.]

в) За всяко превозно средство трябва да има най-малко трима служители за охрана при транспортиране на пари в брой. Те трябва да носят бронезилетки, които издържат най-малко на куршуми от вида 44 Magnum и отговарят на норма [NIJIIIA] или на еквивалентна норма.

г) Отделенията на превозното средство, в които се намира персоналът за охрана при транспортиране на пари в брой, трябва да бъдат бронирани така, че да издържат най-малко на стрелба от огнестрелни оръжия от типа Калашников/АК47 и да отговарят на стандарт [EN 1522, клас FB4+] или на еквивалентен стандарт.

В. Транспортиране на банкноти в изцяло бронирано превозно средство, оборудвано с ИСНБ

Дружествата, които притежават международен лиценз за транспортиране на пари в брой, могат да извършват трансгранично транспортиране на евро в брой по шосе през

светлата част от денонощието, като използват изцяло бронирано превозно средство, оборудвано с ИСНБ, при спазване на условията, определени в раздел 2, точка Б и точка А, буква б). Освен това превозното средство трябва да има много ясни означения — на официалния език или езици на държавата-членка или държавите-членки, които се прекосяват, и на държавата-членка или държавите-членки, в които се предоставя услугата — указващи, че е оборудвано с ИСНБ.

За всяко превозно средство трябва да има най-малко двама служители за охрана при транспортиране на пари в брой.

Г. Транспортиране на монети

Дружествата, притежаващи международен лиценз за транспортиране на пари в брой, могат да извършват трансгранично транспортиране на евро монети по шосе, като използват превозно средство, транспортиращо само монети, ако са спазени следните условия:

а) Кабината на превозното средство трябва да бъде бронирана, а превозното средство трябва да има много ясни означения — на официалните езици на държавата-членка или държавите-членки, които се прекосяват, и на държавата-членка или държавите-членки, в които се предоставя услугата — указващи, че превозва само монети.

б) За всяко превозно средство трябва да има най-малко двама служители за охрана при транспортиране на пари в брой [и те трябва да бъдат невъоръжени].

За пратките, които включват монети и банкноти, се прилага член 8, член 9 или член 10 в зависимост от вида на използваното превозно средство.

РАЗДЕЛ 3. ДРУГИ РАЗПОРЕДБИ

А. Определения

а) „Трансгранично транспортиране на евро в брой по шосе“ означава специализирано транспортиране в превозно средство на банкноти и/или монети от една участваща държава-членка, която е издала международен лиценз за транспортиране на пари в брой съгласно определението в настоящия [регламент], за доставка или събиране на евро банкноти и/или евро монети на/от един или повече клиенти, намиращи се в една или повече други участващи държави-членки, както и в държавата-членка на произход.

б) „Интелигентна система за неутрализиране на банкноти (ИСНБ)“ означава контейнери за банкноти за употреба от крайна точка до крайна точка (т.е. постоянна защита чрез система за унищожаване на банкноти, която действа от една охранявана зона до друга охранявана зона), снабдени с механизъм за трайно неутрализиране на банкнотите при опит за отваряне на контейнера без разрешение.

в) „Държава-членка на произход“ означава държавата-членка, на чиято територия е установено дружеството за транспортиране на пари в брой и която представлява началната и крайната точка на пътуването на превозното средство, транспортиращо парите. Приема се, че дружеството за транспортиране на пари в брой е установено на територията на дадена държава-членка, ако то действително извършва стопанска дейност съгласно член 43 от Договора за ЕО за неопределен период от време и

посредством стабилни инфраструктурни обекти, от които действително се извършва предоставянето на услугите.

г) „Международен лиценз за транспортиране на пари в брой“ означава лиценз, който има физическите характеристики, изложени в приложение [...] към настоящия [регламент], и с който на притежателя му се разрешава да извършва трансгранично транспортиране на евро в брой по шосе между участващи държави-членки в съответствие с условията, установени в настоящия [регламент].

д) „Обикновено превозно средство“ означава превозно средство, което има нормален външен вид и няма никакви отличителни знаци, указващи, че принадлежи на дружество за транспортиране на пари в брой или че се използва за транспортиране на пари в брой.

е) „Персонал за охрана при транспортиране на пари в брой“ означава служителите, на които е разпоредено да управляват превозното средство, транспортиращо парите, или да охраняват товара на превозното средство.

ж) „Държава-членка, която се прекосява“ означава една или няколко държави-членки, които са различни от държавата-членка на произход на дружеството и които трябва да бъдат прекосени от превозното средство за транспортиране на пари в брой, за да може то да достигне държавата-членка или държавите-членки, в които се предоставя услугата.

з) Равнища на владеене на език „А2“ и „В1“ са равнищата, определени в установената от Съвета на Европа Обща европейска референтна рамка за езиците.

и) „Транспорт през светлата част на денонощието“ означава транспорт, извършван между [6:00] и [22:00] часа.

й) „Транспорт от точка до точка“ означава транспорт от едно охранявано място до друго охранявано място без никакви междинни спирания.

к) „Официален език“ означава официалния език или официалните езици на Общността, използвани от местните органи на властта и населението в районите, в които се извършва транспортирането на пари в брой.

Б. Санкции

Когато компетентните национални органи открият нарушение на някое от условията, при които е издаден международният лиценз за транспортиране на пари в брой, лицензионният орган решава дали да изпрати предупреждение на съответното дружество, да прекрати временно лиценза за срок между [две седмици и два месеца] или да отнеме окончателно лиценза в зависимост от характера или тежестта на нарушението. Лицензионният орган може също така да забрани на съответното дружество да подава заявление за нов лиценз за срок до [5 години].

Държавата-членка, която се прекосява, или държавата-членка, в която се предоставя услугата, незабавно съобщава на компетентните национални органи на държавата-членка на произход за всяко нарушение на настоящия [регламент]. Държавата-членка, която се прекосява, или държавата-членка, в която се предоставя услугата, може временно да прекрати правото на дружеството да извършва транспортиране на евро в брой по шосе на територията ѝ за срок до [един месец], ако разпоредбите на настоящия

[регламент], отнасящи се до минималния брой служители за охрана при транспортиране на пари в брой за едно превозно средство или до огнестрелните оръжия, не са били спазени, в очакване на решение от лицензионния орган на държавата-членка на произход.

В. Преглед

Комисията докладва на Съвета относно изпълнението на настоящия [регламент] не по-късно от [две години след влизането му в сила], а след това — на всеки пет години.

Г. Извънредни мерки за сигурност

а) Чрез дерогация от стандартното правило всяка държава-членка може да вземе решение за въвеждане на временни мерки за сигурност, които надхвърлят предвидените в настоящите правила мерки, при възникване на неотложен проблем, засягащ съществено сигурността на операциите по транспортиране на пари в брой. Посочените временни мерки засягат всички операции по транспортиране на пари в брой, прилагат се за срок от най-много четири седмици и за тях незабавно се уведомява Комисията. Комисията осигурява своевременното публикуване на тези мерки.

б) За удължаване на срока на временните мерки по буква а) над четири седмици е необходимо предварително разрешение от Комисията.

Д. Други законодателни актове на Общността

Настоящият [регламент] не засяга прилагането на действащото законодателство на Общността, по-специално в областта на условията на труд, в областта на здравословните условия и безопасността на труда и в областта на транспорта.

Е. Интелигентна система за неутрализиране на банкноти (ИСНБ)

Доколкото не съществува специален европейски стандарт, ИСНБ трябва да бъде сертифицирана в една от участващите държави-членки. Освен това тя трябва да отговаря на следните минимални изисквания:

- ИСНБ трябва да съдържа устройство, което може постоянно да следи за спазването на предварително заложените в програмата инструкции и за откриването на необичайни събития. За персонала за охрана при транспортиране на пари в брой трябва да е невъзможно да отвори ИСНБ извън предварително заложените в програмата времеви периоди и/или местонахождения.
- ИСНБ трябва да може — при опит за отваряне на контейнера без разрешение — да неутрализира трайно (т.е. да направи негодни за ползване за плащане в брой) най-малко 20 % от повърхността от двете страни на 100 % от банкнотите чрез незаличимо непрозрачно мастило или с други средства. Ако се използва мастило, то не бива видимо да се разгражда с времето или при излагане на топлина или светлина.

Ж. Общите референтни равнища на владеене на език, определени от Съвета на Европа

B1: Лицето може да разбира съществените моменти, когато се използва ясен и стандартен език по познати теми, които редовно се срещат на работа, в училище, през

свободното време и т.н. Може да се справи с повечето ситуации, които е вероятно да възникнат при пътуване в район, където се говори съответният език. Може да създаде прост свързан текст по теми, които са познати или го интересуват лично. Може да опише преживявания и събития, мечти, надежди и амбиции и може накратко да представи основания и обяснения за мненията и плановете си.

A2: Лицето може да разбира изречения и често използвани изрази, свързани с областите, които най-пряко го засягат (например съвсем основна информация за него и семейството му, покупки, местна география, работа). Може да общува във връзка с прости и рутинни задачи, изискващи прост и директен обмен на информация по познати и обичайни въпроси. Може с прости думи да опише аспекти от своето минало и от непосредственото си обкръжение и въпроси от непосредствена необходимост.